

Αιφνίδιος θάνατος σε βρέφη και παιδιά

Μανώλης Αγαπητός

Ο αιφνίδιος θάνατος στα βρέφη μόνο ανεξήγητος δεν είναι. Για πολλές δεκαετίες πέπλος μυστηρίου κάλυπτε την ανεξήγητη παθογένεια του και εξηγεί εμμέσως την διαρκή από αιώνων παρουσία του. Υπάρχουν γνωστοί προδιαθεσικοί παράγοντες (πρωρότητα, κάπνισμα της μητέρας κατά την εγκυμοσύνη και παθητικό κάπνισμα, πρηνή θέση ύπνου, χαμηλό κονωνικοοικονομικό επίπεδο, χρήση ουσιών και οινοπνεύματος). Η λεγόμενη θεωρία του τριπλού κινδύνου αναφέρεται επιπλέον στην υποκειμενική ευπάθεια (διαταραχές του εγκεφαλικού στελέχους) και στην κρίσιμη ηλικία του βρέφους κάτω των έξι μηνών. Αντιθέτως ατυχηματικά συμβάματα όπως ενσφήνωση, ασφυξία, παγίδευση και καταπλάκωση από ενήλικα θεωρούνται σαφή και χειροπιαστά αίτια του συνδρόμου του βρεφικού αιφνίδιου θανάτου. Η Βίβλος (δίκη του Σολομώντα) η νεοελληνική πεζογραφία (Το της μητρός μου αμάρτημα του Γ.Βιζυηνού) και περιπτώσεις της σύγχρονης πραγματικότητας, επιβεβαιώνουν τον κανόνα. Η πρηνής θέση ύπνου του βρέφους που φέρεται ως ο κυριότερος προδιαθεσικός παράγοντας του συνδρόμου θεωρείται ως αυτοκαταπλάκωση καθόσον το βάρος του θώρακα και του επιγαστρίου «πέφτει» και πιέζει την καρδιά και η κατάργηση της μείωσε σημαντικά την συχνότητα του.

Στην Ελλάδα συμβαίνουν 120 περίπου αιφνίδιοι θάνατοι ετησίως.

Η παθογένεια του από τη μελέτη του ημέτερου υλικού οφείλεται στη γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση και εισρόφηση γαστρικών υγρών. Τα τελευταία μερικές φορές προκαλούν χημική πνευμονίτιδα και αιφνίδιο θάνατο.

Τα συχνότερα αίτια του αιφνιδίου θανάτου στα παιδιά σύμφωνα με το ημέτερο υλικό είναι η διάμεση πνευμονίτιδα της παιδικής ηλικίας και διάφορες καρδιοπάθειες.